

Dosarul nr. 2r-260/24
2-21184412-01-2r-05062024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Al. Sandu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, V. Cotorobai, V. Mihaila)

DECIZIE

31 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de SRL „Maximum Electronic”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Rotari Anatolie împotriva SRL „Maximum Electronic”, intervenient accesoriu SRL „Max Credit” cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, restituirea costului, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea SRL „Maximum Electronic” cu privire la repunerea în termen a apelului și s-a restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 14 decembrie 2021, Rotari Anatolie a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Maximum Electronic”, intervenient accesoriu SRL „Max Credit” cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, restituirea costului, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 25 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Rotari Anatolie.

S-a rezolvit contractul de vânzare-cumpărare a televizorului de model „Samsung”, încheiat între SRL „Maximum Electronic” și consumatorul Rotari Anatolie prin procedura de creditare efectuată de SRL „Max Credit”.

S-a încasat de la SRL „Maximum Electronic” în beneficiul lui Rotari Anatolie prejudiciul material rezultat din achitarea creditului de consum către SRL „Max Credit” în sumă de 10 870,62 de lei, penalitatea de 0,1% din suma de 7 999 de lei, calculată pe perioada 16 august 2019 – 13 decembrie 2021 în sumă de 6 783,51 de lei, prejudiciul moral în mărime de 10 000 de lei și cheltuielile de efectuare a expertizei în sumă de 600 de lei.

S-a încasat de la SRL „Maximum Electronic” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 629,62 de lei (f. d. 149, 153-159 Vol. I).

La 12 iunie 2023, SRL „Maximum Electronic”, reprezentată de avocatul Astafiev Valeri, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 25 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 152 Vol. I).

Prin încheierea din 06 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Astafiev Valeri în interesele SRL „Maximum Electronic” ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel (f. d. 173-177 Vol. I).

Prin decizia din 28 februarie 2024 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul declarat de avocatul Astafiev Valeri în interesele SRL „Maximum Electronic” și s-a menținut încheierea din 06 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 201-205 Vol. I).

La 05 martie 2024, SRL „Maximum Electronic” a depus cerere de apel repetată împotriva hotărârii din 25 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d.207 – 222 Vol. I).

Prin încheierea din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea SRL „Maximum Electronic” cu privire la repunerea în termen a apelului și s-a restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 10 mai 2024, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Maximum Electronic” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată.

În motivarea recursului, SRL „Maximum Electronic” a invocat că a respectat termenul de depunere a apelului, prin intermediul avocatului Astafiev Valeri la 12 iunie 2023, care a fost restituit prin încheierea din 06 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Recurentul a specificat că prin încheierea instanței de apel din 17 aprilie 2024, i-a fost îngădit în mod repetat și formal dreptul la o instanță și la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că încheierea recurată a fost expediată în adresa părților prin intermediul poștei electronice la data de 29 aprilie 2024 (f. d. 17 Vol. II).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 10 mai 2024, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea

instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă, prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 25 mai 2023.

La 12 iunie 2023, SRL „Maximum Electronic”, reprezentată de avocatul Astafiev Valeri, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 25 mai 2023 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru (f. d. 152 Vol. I).

Prin încheierea din 06 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Astafiev Valeri în interesele SRL „Maximum Electronic” ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel (f. d. 173-177 Vol. I).

Prin decizia din 28 februarie 2024 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul declarat de avocatul Astafiev Valeri în interesele SRL „Maximum Electronic” și s-a menținut încheierea din 06 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 201-205 Vol. I).

La 05 martie 2024, SRL „Maximum Electronic” a declarat apel repetat împotriva hotărârii din 25 mai 2023 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 17 aprilie 2024, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea depusă de SRL „Maximum Electronic” privind repunerea în termen a apelului și a restituit apelul declarat de SRL „Maximum Electronic”, ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În argumentarea soluției, instanța de apel a reținut că SRL „Maximum Electronic” nu a invocat nici un motiv întemeiat, în sensul art. 116 din Codul de

procedură civilă, care ar justifica neîndeplinirea actului de procedură în termen și ar constitui temei pentru repunerea apelului în termen.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind justă concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către SRL „Maximum Electronic” în afara termenului legal și lipsa temeiului de repunere a apelului în termen.

În acest sens, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu prevederile art. 116 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Potrivit prevederilor art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Instanța de recurs constată că, apelul declarat inițial de către SRL „Maximum Electronic”, la 12 iunie 2023, a fost restituit prin încheierea din 06 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, din motiv că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Iar, prin decizia din 28 februarie 2024 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul declarat de avocatul Astafiev Valeri în interesele SRL „Maximum Electronic” și s-a menținut încheierea din 06 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

La 05 martie 2024, SRL „Maximum Electronic” a declarat apel repetat împotriva hotărârii din 25 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 17 aprilie 2024, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea depusă de SRL „Maximum Electronic” privind repunerea în termen a apelului și a restituit apelul declarat de SRL „Maximum Electronic”, ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că apelul declarat de SRL „Maximum Electronic” împotriva hotărârii din 25 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, la 05 martie 2024, este depus în afara termenului stabilit de lege.

Totodată, SRL „Maximum Electronic” a formulat și o cerere cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului.

Completul de judecată subliniază că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite să prezinte probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că SRL „Maximum Electronic” nu a prezentat probe justificative și incontestabile în susținerea solicitării cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, care ar confirma imposibilitatea de a prezenta în termenul legal cererea de apel împotriva hotărârii din 25 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în conformitate cu prevederile legale.

Or, faptul restituirii cererii de apel depuse de SRL „Maximum Electronic prin încheierea din 06 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, reprezintă un incident de procedură și prin urmare, nu poate constitui motiv întemeiat și obiectiv de repunere în termen a apelului declarat de SRL „Maximum Electronic”.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că în sensul art. 116 din Codul de procedură civilă, o cerere de repunere în termen este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate, fapte ce nu au fost probate în prezentul raport material litigios.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră ca fiind neîntemeiat argumentul recurentului cu referire la faptul că prin depunerea unei cereri de apel repetate, termenul de prescripție este întrerupt.

În context, Completul de judecată notează că deși SRL „Maximum Electronic” și-a realizat inițial dreptul de a contesta cu apel hotărârea la 12 iunie 2023, modalitatea de efectuare a acestei căi de atac a fost defectuoasă, întrucât prin încheierea din 06 septembrie 2023, a fost restituit apelul depus de SRL „Maximum Electronic”, pe motiv că cererea de apel a fost depusă de o persoană neîmputernicită, or, potrivit art.75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Respectiv, apelul repetat depus de SRL „Maximum Electronic” la 05 martie 2024, urmează a fi apreciat ca un nou mijloc de valorificare a căii de atac, care trebuie să corespundă exigențelor de fond și de formă a cererii de apel, în conformitate cu prevederile legale, inclusiv să fie respectat termenul de procedură stabilit pentru calea de atac exercitată.

Or art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, într-o manieră certă și clară, corelează termenul de 30 de zile de contestare cu data pronunțării dispozitivului hotărârii, adică data de 25 mai 2023, în timp ce SRL „Maximum Electronic” a declarat apelul la 05 martie 2024, peste un termen excesiv de mare.

În acest sens, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit cererea de apel depusă de SRL „Maximum Electronic” împotriva hotărârii din 25 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Instanța de recurs notează că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul că în sensul art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate

se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispune dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat dreptul de valorificarea drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de SRL „Maximum Electronic”.

Se menține încheierea din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Rotari Anatolie împotriva SRL „Maximum Electronic”, intervenient accesoriu SRL „Max Credit” cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, restituirea costului, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni